RABHADH
Ní mór duit an páipéar seo a thabhairt ar ais le do fhreagarleabhar, nó caillfear marcanna

Scrúduimhir an Iarrthóra

☞

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2017

STAIDÉAR GNÓ – ARDLEIBHÉAL – PÁIPÉAR I

DÉ MÁIRT 13 MEITHEAMH 2017 – MAIDIN 9.30 – 12.00

ROINN A

(80 marc)

- Tá 4 mharc ag gabháil le gach ceist i Roinn A.
- Freagair **GACH** ceist.
- Bronnfar marcanna ar obair, ar leagan amach agus ar chur i láthair, fóiliónna agus dátaí san áireamh de réir mar is cuí.
- Ba cheart go dtaispeánfaí an lá, an mhí agus an bhliain sna dátaí.
- Is ceadmhach áireamháin a úsáid.

ROINN A

(80 marc)

Freagair an 20 ceist ar fad. Tá 4 mharc ag gabháil le gach ceist.

---

1. Úsáidtear na ceannlitreacha seo a leanas i gcúrsaí Leabharchoimeádta. Cad dó a seasann siad?

T/A	
MLG	
Dr	

2. Sainaithin sampla **amháin** de Chaiteachas Reatha Rialtais agus sampla **amháin** de Chaiteachas Caipitiúil Rialtais sa **Roinn Oideachais agus Scileanna**.

CAITEACHAS REATHA	
CAITEACHAS CAIPITIÚIL	

3. Líon isteach na **trí** bhosca bhána uimhrithe **(i)** go **(iii)** chun an sliocht as an gClár Comhardaithe thíos a chomhlánú:

Sliocht as Clár Comhardaithe ar 31-12-2016		
	€	€
Maoinithe ag		
(i)		440,000
Cúlchiste		**(ii)**
		620,000
Dliteanais Fhadtéarmacha		150,000
(iii)		770,000

4. Tá na figiúirí seo a leanas sna Cuntais Chríochnaitheacha ag cuideachta:

Sócmhainní Reatha €110,000 **Dliteanais Reatha €55,000** **Stoc Deiridh €22,000**

Ríomhtar an Cóimheas Fíorthástála/Mearchóimheas mar seo a leanas:
Mearshócmhainní : Dliteanais Reatha

Ríomh an Cóimheas Fíorthástála/Mearchóimheas:
(Taispeáin do chuid oibre.)

Freagra
:

Obair

5. Mínigh an téarma 'córas geilleagrach lárphleanáilte'.

____

____

____

____

6. Ar 6 Meitheamh 2017, cheannaigh R. Ó Conchúir, miondíoltóir, earraí ar €100 in airgead tirim. Ní raibh CBL ar bith le híoc ar na hearraí seo. Comhlánaigh **Cuntais Mhórleabhair R. Uí Chonchúir** agus taispeáin ainmneacha na gcuntas agus na sonraí ábhartha, uimhrithe ó **(i)** go **(iv)**:

(i) Cuntas ____________________

Dr Sr

Dáta	Sonraí	€	Dáta	Sonraí	€
2017 Meith. 6	**(ii)**	100			

(iii) Cuntas ____________________

Dr Sr

Dáta	Sonraí	€	Dáta	Sonraí	€
			2017 Meith. 6	**(iv)**	100

7. Comhlánaigh **agus** comhardaigh an Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe ar an 31 Bealtaine 2017 ón eolas seo a leanas:

	€
Iarmhéid na bhFéichiúnaithe ar an 1 Bealtaine 2017	1,700
Airgead tirim iomlán a fuarthas ó fhéichiúnaithe i mí na Bealtaine	2,100
Iomlán na nDíolachán creidmheasa i mí na Bealtaine	9,400

Dr		**Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe**			Sr
Dáta	Sonraí	€	Dáta	Sonraí	€

NÓ (Formáid Mhalartach)

Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe				
Dáta	Sonraí	Dr	Sr	Iarmhéid
		€	€	€

8. Mínigh an téarma 'Dliteanas Teoranta'.

____

____

____

9. Cuir tic (✓) sna colúin chuí le taispeáint cén áit sna cuntais chríochnaitheacha de ghnólacht gruagaireachta ba cheart na míreanna seo a leanas a iontráil ar an 31/12/2016:

	Ráiteas Oibriúcháin	**Clár Comhardaithe**
Díolachán Táirgí Gruaige		
Dímheas Trealaimh		
Árachas		

10. Bhí airgead póca €20 ag Bróna agus bhí sí idir dhá chomhairle an gcaithfeadh sí ar chreidmheas fóin é nó ar chuairt go dtí an phictiúrlann. Chinn sí ar chreidmheas fóin a cheannach.

(i) Cén deischostas a bhí i gceist leis seo? ____

(ii) Cén costas airgeadais a bhí i gceist? ____

11. (i) Iontráil na hiarmhéideanna seo a leanas i Leabhar Cúnta Ginearálta Dolman Teo. atá páirtchomhlánaithe:

1 Eanáir 2017	Banc	€19,000
	Creidiúnaithe	€61,000

(ii) Ríomh an Gnáth-Scairchaipiteal:

Dolman Teo. – Leabhar Cúnta Ginearálta				
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr
			€	€
	Áitreabh	MLG_1	555,900	
	Banc	LA_1		
	Creidiúnaithe	MLC_1		
	Gnáth-Scairchaipiteal	MLG_2		
	Sócmhainní, Dliteanais agus Scairchaipiteal Dolman Teo. ar an dáta seo.			

12. Déan idirdhealú idir deontas agus iasacht:

____

____

____

____

____

13. Comhlánaigh an bealach dáileacháin seo a leanas:

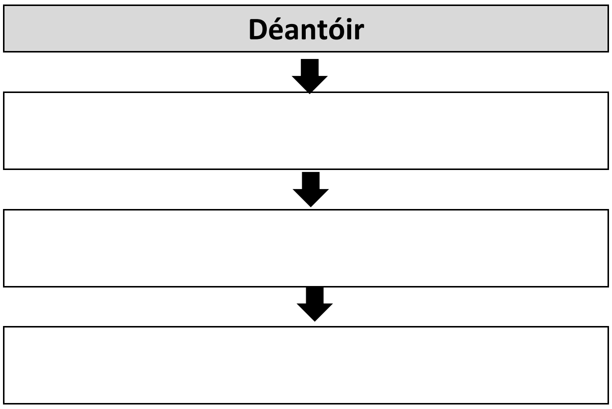

14. Chonaic Séamus de Faoite, a bhfuil spéis mhór aige i léitheoireacht agus i gcúrsaí spóirt, an promóisean seo a leanas ina shiopa leabhar áitiúil: Trí cinn ar phraghas dhá cheann (An ceann is saoire saor in aisce).

Ríomh costas iomlán na leabhar seo a leanas ar Shéamus: An CLG Contae ar Chontae (€29.99), An Cath (€18.99) agus Ag Siúl go Clóchasach (€19.99).

Promóisean	**Teideal**	**€**
3 ar 2	An CLG Contae ar Chontae	
	An Cath	
	Ag Siúl go Clóchasach	
	Costas Iomlán	

Obair

15. Taistealaíonn veain cuideachta 667 ciliméadar chun a earraí a sheachadadh.

Is féidir lena veain díosail 29 ciliméadar a thaisteal don lítear. Cosnaíonn an díosal €1.22 an lítear.

Ríomh costas iomlán an díosail chun na hearraí seo a sheachadadh.

Taispeáin do chuid oibre.

Freagra:
€

Obair:

16. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** luach saothair a bhaineann le féinfhostaíocht:

(i) ______________________________

____

(ii) ______________________________

____

17. I **gColún 1** tá liosta de Théarmaí Tomhaltais. I **gColún 2** tá liosta ráiteas ar féidir iad a mheaitseáil leis na Téarmaí Tomhaltais seo.

(Tá ráiteas amháin ann nach mbaineann le ceann ar bith de na Téarmaí Tomhaltais.)

Téarmaí Tomhaltais	Ráitis
1. Mianach Inmhargaidh	**A.** Duine a cheannaíonn earraí agus seirbhísí
2. Tomhaltóir	**B.** Foirm chúitimh
3. Deisiúchán	**C.** Ba chóir go mbeadh earraí i gcomhréir le sampla
	D. Ba chóir go ndéanfadh earraí a bhfuil siad ceaptha a dhéanamh

Cuir litir an ráitis atá ceart faoin uimhir ábhartha thíos agus meaitseáil an dá liosta:

1.	**2.**	**3.**

18. Iontráil an beart seo a leanas i Leabhar Aischur Amach Riviera Teo:

Ar an 31 Bealtaine 2017, chuir Sláine Teo. earraí de luach €1,700 ar ais go dtí Riviera Teo. (nóta creidmheasa Uimhir 56). Ba é 23% an ráta CBL ar na hearraí seo.

Riviera Teo. – Leabhar Aischur Amach						
Dáta	Sonraí	Uimh. NC	F	Glan €	CBL €	Iomlán €

19. Comhlánaigh an sliocht seo a leanas as sonrasc:

	€
Iomlán (gan CBL san áireamh)	**2,800.00**
Lascaine Thrádála **30%**	
Fo-iomlán	
CBL **23%**	
Iomlán (CBL san áireamh)	

20. Sainaithin **trí** thoisc tháirgeachta atá léirithe thíos. Scríobh do fhreagraí sna spásanna bána.

(Tá freagra amháin comhlánaithe.)

			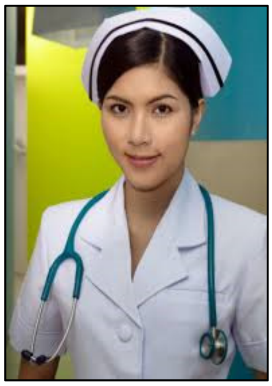
(i) **Fiontraíocht**: Facebook (Mark Zuckerberg)	(ii)	(iii)	(iv)

Le húsáid le Roinn B - Ceist 1 (A)

TEAGHLACH UÍ DHRISCEOIL	AN CHÉAD BHUISÉAD				AN BUISÉAD LEASAITHE			
	IÚIL	LÚN	M.F.	IOMLÁN	IÚIL	LÚN	M.F.	IOMLÁN
IONCAM PLEANÁILTE	€	€	€	€	€	€	€	€
Bean Uí Dhrisceoil	4,200	4,200	4,200	12,600				
An tUas. Ó Drisceoil	1,600	1,600	1,600	4,800				
Sochar Leanaí	420	420	420	1,260				
Eile								
IONCAM IOMLÁN	6,220	6,220	6,220	18,660				
CAITEACHAS PLEANÁILTE								
Seasta								
Morgáiste	750	750	750	2,250				
Aisíocaíochtaí Iasachta	525	525	525	1,575				
Árachas	135	135	135	405				
Fo-iomlán	1,410	1,410	1,410	4,230				
Neamhrialta								
Costais Teaghlaigh	1,840	1,840	1,840	5,520				
Costais Ghluaisteáin	225	225	225	675				
Costais Solais agus Teasa	300		260	560				
Costais Teileafóin	110	110	110	330				
Fo-iomlán	2,475	2,175	2,435	7,085				
Roghnach								
Costais Siamsaíochta	300	300	300	900				
Féiríní	280		260	540				
Saoire		3,000		3,000				
Fo-iomlán	580	3,300	560	4,440				
CAITEACHAS IOMLÁN	4,465	6,885	4,405	15,755				
Airgead Glan	1,755	(665)	1,815	2,905				
Airgead Tosaigh	(800)	955	290	(800)				
Airgead Deiridh	955	290	2,105	2,105				

Le húsáid le Roinn B – Ceist 1 (B)

(i) Ríomh cén céatadán d'ardú a gheobhaidh Bean Uí Dhrisceoil ar a pá mar gheall ar a hardú céime. Taispeáin do chuid oibre.		Don Oifig Amháin	
Freagra:	**Obair**:		
%			

(ii) Mínigh an téarma 'Caiteachas Roghnach'.		
Míniú:		

(iii) Sa Chéad Bhuiséad, luaigh mí ina raibh ioncam pleanáilte níos mó ná caiteachas pleanáilte.		
Freagra:		

(iv) Sa Chéad Bhuiséad, cé mhéad a bhí teaghlach Uí Dhrisceoil ag súil lena choigilt sna trí mhí?		
Freagra: €		

(v) An buiséad maith é an Buiséad Leasaithe?	IS EA		*(Cuir tic sa bhosca cuí)*		
	NI HEA				
Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.					
Cúis 1:					

Le húsáid le Roinn B Ceist 4 (A) (ii)

<table>
<tr><td colspan="4">Árachas Saoil Cuad Teo.
Foirm Thogra</td></tr>
<tr><td colspan="4">Freagair gach ceist go hiomlán agus go fírinneach</td></tr>
<tr><td>Ainm</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Seoladh</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Aois</td><td></td><td colspan="2">Singil ☐ Pósta ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">Inscne Fireann ☐ Baineann ☐</td><td colspan="2">Gairm Bheatha</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cineál polasaí atá de dhíth (Cuir tic)
Polasaí Dearlaice ☐ Polasaí Lánsaoil ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">Luach an Árachais Saoil atá de dhíth</td><td colspan="2">€</td></tr>
<tr><td colspan="4">Cuir tic sa bhosca cuí</td></tr>
<tr><td colspan="2">1. An bhfuil an tsláinte go maith agat?</td><td colspan="2">Tá ☐ Níl ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. An gcaitheann tú tobac?</td><td colspan="2">Caithim ☐ Ní chaithim ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. An ólann tú alcól?</td><td colspan="2">Ólaim ☐ Ní ólaim ☐</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. An dócha go nglacfaidh tú páirt i ngairm bheatha ghuaiseach nó i gcaitheamh aimsire guaiseach?</td><td colspan="2">Is dócha ☐ Ní dócha ☐
Más dócha, tabhair sonraí
____
____</td></tr>
<tr><td colspan="2">Modh Íocaíochta</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="4">Dearbhú: Dearbhaím go bhfuil an t-eolas uile a tugadh thuas fíor agus iomlán.

Síniú: __________________________ Dáta: ______________________________________</td></tr>
</table>

Le húsáid le Roinn B – Ceist 6 (A) (ii)

Obair

Ollphá	ÍMAT
Creidmheas Cánach	Eile

(ii)

Duillín Pá		
Ainm:		
Seachtain Uimh:		
Bunphá	€	
Ragobair	€	
Ollphá	⟶	€
Creidmheas Cánach	€	
Asbhaintí		
ÍMAT	€	
ÁSPC/MSU	€	
Árachas Sláinte	€	
Coigilt	€	
Iomlán na nAsbhaintí	⟶	€
Glanphá	⟶	€

NÁ DÉAN DEARMAD AN 'ROINN A' SEO A THABHAIRT AR AIS LE DO FHREAGARLEABHAR

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2017

STAIDÉAR GNÓ – ARDLEIBHÉAL – PÁIPÉAR I

DÉ MÁIRT 13 MEITHEAMH 2017 – MAIDIN 9.30 - 12.00

ROINN B

(160 marc)

- Tá 40 marc ag gabháil le **GACH** ceist.
- Freagair **CEITHRE** cheist ar bith.
- Bronnfar marcanna ar obair, ar leagan amach agus ar chur i láthair, fóiliónna agus dátaí san áireamh de réir mar is cuí.
- Ba cheart go dtaispeánfaí an lá, an mhí agus an bhliain sna dátaí.
- Is ceadmhach áireamháin a úsáid.

1. **Ceist í seo faoi Bhuiséad Teaghlaigh**

Freagair gach cuid den cheist seo:

(A) *Ar leathanach 9 de Roinn A* tá foirm don Chéad Bhuiséad agus do Bhuiséad Leasaithe do theaghlach Uí Dhrisceoil ó mhí Iúil go mí Mheán Fómhair 2017. I ndiaidh dóibh an Chéad Bhuiséad a ullmhú, cuireadh in iúl do Bhean Uí Dhrisceoil go mbeadh ardú céime aici ina post. Ach mar sin féin, tá cinneadh déanta ag an Uas. Ó Drisceoil saoire thuismitheoireachta a ghlacadh i míonna Iúil agus Lúnasa. Bheartaigh teaghlach Uí Dhrisceoil a mBuiséad a leasú mar gheall ar na cúinsí athraithe.

Iarrtar ort an Buiséad Leasaithe a chomhlánú, agus na nithe seo thíos a chur san áireamh:

- Gheobhaidh Bean Uí Dhrisceoil €4,830 glan gach mí ó 1 Iúil 2017.
- De bharr shaoire thuismitheoireachta an Uasa. Uí Dhrisceoil ní bheidh tuarastal ar bith aige i mí Iúil ná i mí Lúnasa 2017.
- Gheobhaidh teaghlach Uí Dhrisceoil €75 as seantroscán a dhíol ar e-bay i mí Iúil.
- **Méadófar** aisíocaíochtaí morgáiste de 2% ó 1 Meán Fómhair 2017.
- Déanfaidh teaghlach Uí Dhrisceoil aisíocaíocht amháin ar an iasacht i mí Iúil agus íocfaidh siad iarmhéid na hiasachta, €5,100, i mí Lúnasa.
- **Méadófar** an tÁrachas Bliantúil go €1,944, iníoctha go míosúil ó 1 Lúnasa 2017.
- Tiocfaidh **laghdú** de 15% in aghaidh na míosa ar chostais teaghlaigh ó 1 Iúil 2017.
- Tiocfaidh **laghdú** de 45% ar chostais siamsaíochta i mí Iúil agus i mí Lúnasa 2017.
- Cuirfear an tsaoire a bhí pleanáilte ag teaghlach Uí Dhrisceoil i mí Lúnasa ar athlá.
- Ní bheidh athrú ar bith ar aon ioncam ná ar aon chaiteachas eile.

(28)

(B) (i) Ríomh cén céatadán d'ardú a gheobhaidh Bean Uí Dhrisceoil ar a pá mar gheall ar a hardú céime. Taispeáin do chuid oibre. *(Freagair ar leathanach 10 de Roinn A.)*

(ii) Mínigh an téarma 'Caiteachas Roghnach'. *(Freagair ar leathanach 10 de Roinn A.)*

(iii) Sa Chéad Bhuiséad, luaigh mí ina raibh ioncam pleanáilte níos mó ná caiteachas pleanáilte. *(Freagair ar leathanach 10 de Roinn A.)*

(iv) Sa Chéad Bhuiséad, cé mhéad a bhí teaghlach Uí Dhrisceoil ag súil lena choigilt sna trí mhí? *(Freagair ar leathanach 10 de Roinn A.)*

(v) An buiséad maith é an Buiséad Leasaithe?
Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra. *(Freagair ar leathanach 10 de Roinn A.)*

(12)
(40 marc)

2. **Ceist í seo faoi Chuntas Club**.

Freagair gach cuid den cheist seo:

Bhí stoc tosaigh €2,100 ag Club Rámhaíochta na Maidí Rámha ina bheár ar 1 Eanáir 2016.
Seo thíos achoimre ar bhearta airgeadais an chlub don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2016:

Fáltais:	**€**
Díolacháin sa Bheár	19,260
Ioncam ó Gheallta Bád	8,270
Síntiúis	9,760
Ioncam ó Ócáid Tiomsaithe Airgid	9,620
Urraíocht	1,700
Íocaíochtaí:	**€**
Árachas	6,260
Ceannach Trealaimh	16,700
Deisiúcháin ar Threalamh	140
Ceannacháin don Bheár	15,300
Speansais Ghinearálta	5,740
Solas agus Teas	6,210
Caiteachas ar Gheallta Bád	3,210
Speansais ar Ócáid Tiomsaithe Airgid	2,670

Eolas breise ar 31 Nollaig 2016:

(i) Stoc sa Bheár €2,280
(ii) Solas agus Teas dlite €210
(iii) Síntiúis dlite €240
(iv) Speansais Ghinearálta réamhíoctha €720
(v) Trealamh le dímheas de 15%.

(A) Ullmhaigh:

(i) Cuntas Trádála Beáir don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2016.
(ii) Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2016. (34)

(B) Ag an CGB (AGM), mhol an tOifigeach Club a thugann tuairisc ar na cuntais do na baill gur ghá clubtheach an chlub a athchóiriú, rud a chosnódh €65,000.

(i) Cén teideal atá ar an Oifigeach Club a thugann tuairisc ar na cuntais do na baill?
(ii) Luaigh agus mínigh foinse oiriúnach **amháin** airgeadais a d'fhéadfadh Club Rámhaíochta na Maidí Rámha a úsáid chun athchóiriú an chlubthí a mhaoiniú.

(6)
(40 marc)

3. **Ceist í seo a bhaineann le Fás Geilleagrach agus le Trádáil Idirnáisiúnta**

***Freagair gach cuid den cheist seo*:**

(A) D'ísligh an Rialtas a réamhaisnéis ar fhás an OTI in 2017 go 3.5% mar gheall ar chinneadh na Breataine an tAontas Eorpach a fhágáil.

(i) Cad dó a seasann na túslitreacha OTI?

(ii) Mínigh **trí** shochar d'Éirinn a bhaineann le bheith ina ball den Aontas Eorpach.

(iii) Mínigh toradh **amháin** a d'fhéadfadh a bheith ag cinneadh na Breataine i gcás:

- Gnólachtaí i bPoblacht na hÉireann a easpórtálann earraí go dtí an Bhreatain.
- Daoine in Éirinn atá ag iarraidh taisteal go dtí an Bhreatain.

(18)

(B) Tá méadú tagtha ar fhás geilleagrach na hÉireann le trí bliana anuas.

Luaigh tionchar an mhéadaithe seo ar **gach ceann** díobh seo a leanas:

(i) Cúrsaí fostaíochta in Éirinn.

(ii) Íocaíocht na Coimirce Sóisialaí.

(iii) Ioncam an Rialtais.

(6)

(C) Tá an trádáil idirnáisiúnta riachtanach do théarnamh gheilleagar na hÉireann.

(i) Déan idirdhealú idir easpórtálacha sofheicthe agus easpórtálacha dofheicthe.
Bain úsáid as sampla **amháin** de **gach** cineál easpórtála chun do fhreagra a mhíniú.

(ii) Baineann na sonraí seo a leanas leis an trádáil idirnáisiúnta a bhí ag tír don bhliain 2016:

	€
Iompórtálacha Dofheicthe	2,600 milliún
Easpórtálacha Sofheicthe	3,620 milliún
Easpórtálacha Dofheicthe	2,670 milliún
Iompórtálacha Sofheicthe	3,330 milliún

(a) Ó na sonraí thuas, ríomh Comhardú na Trádála **agus** Comhardú na nÍocaíochtaí.
Taispeáin do chuid oibre.

(b) Luaigh i **ngach** cás cé acu an comhardú barrachais nó comhardú easnaimh atá ann.

(16)
(40 marc)

4. **Ceist í seo a Bhaineann le hÁrachas**.

***Freagair gach cuid den cheist seo**:*

Cónaíonn Lisa Ní Aimhirgin, a rugadh ar 21 Iúil 1975, i Sráid Rósmháire, Ros Cré, Co. Thiobraid Árann. Is saighdiúir í. Is mian léi árachas saoil, ar fiú €250,000 é, a cheannach ar a saol féin toisc gur phós sí le déanaí. Ní ólann Lisa alcól, ní chaitheann sí tobac agus níl aon fhadhbanna sláinte aici. Nuair a bhíonn am saor aici is maith léi dul ag léimneach ó pharaisiút. Is mian léi dochar díreach a úsáid chun a préimh a íoc. Rinne sí teagmháil lena cara, Dáithí Ó Lúing, An tSráid Ard, Biorra, Co. Uíbh Fháilí le comhairle a lorg ar cé acu polasaí árachas saoil ba chóir di a cheannach.

(A) (i) Scríobh an litir a sheol Dáithí chuig Lisa ar 15 Bealtaine 2017 agus mínigh an difríocht atá idir Árachas Dearlaice agus Árachas Lánsaoil.

(ii) Agus comhairle Dháithí á leanúint aici cinneann Lisa ar Pholasaí Árachas Lánsaoil a cheannach. Cuir i gcás gur tusa Lisa, comhlánaigh an fhoirm thogra atá ar *leathanach 11 de Roinn A* agus bain úsáid as dáta an lae inniu.

(iii) Cén teideal atá ar an duine i gcuideachta árachais a ríomhann an phréimh?

(32)

Is mian le Lisa fosta árachas a cheannach dá teach ar €240,000 agus don inneachar ar €70,000. Faigheann sí luachan €16 an €15,000 don teach agus €28 an €5,000 don inneachar. Laghdófar costas an inneachair de 15% toisc aláram buirgléireachta a bheith suiteáilte aici.

(B) Ríomh an phréimh árachais a bheidh ar Lisa a íoc.
Taispeáin do chuid oibre.

(8)
(40 marc)

5. **Ceist í seo ar Bhaincéireacht.**

***Freagair gach cuid den cheist seo**:*

Tá cuntas ag Mairéad de Paor i mBanc AIB i dTuaim, Co. na Gaillimhe.

Fuair sí an Ráiteas Bainc seo a leanas ar 2 Meitheamh 2017:

AIB **An Chearnóg** **Tuaim**	**Ráiteas Cuntais**	Teil: 093 - 364574 Facs: 093 - 364577 Cód an Bhrainse: 93-71-21 Cód Aitheantais an Bhrainse: AIBTUIE4D

Mairéad de Paor Bóthar an Teampaill Tuaim	
Ainm an Chuntais:	Mairéad de Paor Cuntas Uimhir 1
Uimhir an Chuntais:	550591961
IBAN:	IE39 AIBTU 9371550591961
Dáta an Ráitis:	31 Bealtaine 2017
Uimhir an Ráitis:	509

Dáta	**Sonraí na mBeart**	**Dr**	**Sr**	**Iarmhéid**
		€	€	€
01 Beal. 2017	Iarmhéid Ar Aghaidh			1120.00
05 Beal. 2017	Seic Uimh. 560812	1500.00		380.00 DR
08 Beal. 2017	DD - Energia	136.00		516.00 DR
09 Beal. 2017	Pá-chonair		1620.00	1104.00
12 Beal. 2017	ILAE - AIB Visa	1000.00		104.00
17 Beal. 2017	Buanordú - Vodafone	66.00		38.00
21 Beal. 2017	Aistriú Creidmheasa		425.00	463.00
30 Beal. 2017	Táillí Bainc	12.00		451.00
31 Beal. 2017	UMB Sligeach	100.00		351.00

(A) (i) Cé acu an cuntas taisce nó cuntas reatha atá ag Mairéad?
Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.

(ii) Mínigh cén fáth a bhfuil 'DR' sa cholún Iarmhéid ar an 5 Bealtaine 2017 agus ar an 8 Bealtaine 2017.

(iii) Mínigh an difear idir na bearta ar an 8 Bealtaine 2017 agus ar an 17 Bealtaine 2017.

(iv) Mínigh 'Pá-chonair'. Luaigh **dhá** bhuntáiste do Mhairéad a bhaineann le 'Pá-chonair'.

(v) Mínigh an beart ar 12 Bealtaine 2017.

(vi) Luaigh **dhá** mhír fhéideartha a d'fhéadfadh a bheith san áireamh san iontráil dar dháta 30 Bealtaine 2017.

(vii) Cad dó a seasann na túslitreacha 'UMB'? Mínigh **dhá** sheirbhís atá ar fáil do Mhairéad tríd an UMB.

(33)

(B) Níl an dá mhír seo a leanas ar Ráiteas Bainc Mhairéad:

- Seic (Uimh. 560813) faoi choinne €400 a scríobh Mairéad ar 28 Bealtaine 2017.
- Aistriú creidmheasa €50 go dtí Cuntas Mhairéad ar an 31 Bealtaine 2017.

Ríomh a hiarmhéid deiridh bainc tar éis an **dá** mhír thuas a chur san áireamh.
Taispeáin do chuid oibre.

(7)
(40 marc)

6. **Ceist í seo faoi Phá agus faoi Dhaoine ag Obair**.

***Freagair gach cuid den cheist seo**:*

(A) Tá Conchúr Caomhánach fostaithe mar bhainisteoir ag Bonbon Teo. Is 35 uair sa tseachtain a ghnáthsheachtain oibre ach uaireanta déanann sé ragobair. Is é a bhunráta pá €770 ar sheachtain 35 uair. Íoctar pá ragoibre ar ráta am go leith don chéad chúig uaire agus am dúbailte ar uaireanta sa bhreis ina dhiaidh sin. I Seachtain Uimh. 5 rinne sé 42 uair oibre.

Íocann Conchúr ÍMAT ar ráta 40% agus ÁSPC/MSU ar 10.5%. Is é a chreidmheas cánach bliantúil ná €3,380. Íocann sé €40 ar árachas sláinte agus infheistíonn sé €75 i gciste coigiltis. Baineann a fhostóir an dá shuim seo óna phá.

(i) Mínigh an difríocht atá idir 'bunphá' agus 'ragobair'.

(ii) Comhlánaigh duillín pá Chonchúir do Sheachtain Uimh. 5 agus bain úsáid as an doiciméad bán *ar leathanach 12 de Roinn A*. Taispeáin do chuid oibre *(ar an leathanach céanna*).

(iii) Bain úsáid as Duillín Pá Chonchúir agus sainaithin a Asbhaintí Reachtúla.

(32)

(B) Toisc go mbeidh Conchúr cúig bliana fostaithe ag Bonbon Teo. ag deireadh 2017 beidh sé ábalta a shochar comhchineáil féin a shocrú trí idirbheartaíocht.

(i) Mínigh an téarma 'sochar comhchineáil' **agus** tabhair **dhá** shampla.

(ii) Luaigh **dhá** cheart atá ag Conchúr mar fhostaí de chuid Bonbon Teo.

(8)
(40 marc)